

SELETUSKIRI

Eelnõule „Jõelähtme valla 2024. aasta eelarve tegevusalade lõikes“

ÜLDPÕHIMÕTTED

Jõelähtme valla 2024. aasta eelarve koostamisel on lähtutud erinevatest seadustest ja regulatsioonidest, milledest olulisemad on:

- Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus;
- Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus (KOFIS);
- Jõelähtme valla arengukava 2023 – 2035;
- Jõelähtme valla eelarvestrateegia 2024 – 2027.

Jõelähtme valla 2024. aasta eelarve on koostatud vastavalt rahandusministri poolt kinnitatud riigieelarve tulude-kulude klassifikaatorite järjestusele. Eelarve vastuvõtmisel kinnitab volikogu eelarve tulud ja eelarve kulud klassifikaatori koodide kahekohaliste kuluartiklite lõikes.

Eelarve on koostatud üheks eelarveaastaks, tekkepõhisena ning kinnitatakse volikogu määrusega, esitlusvaluutaks on euro. Tekkepõhises eelarves kavandatakse majandustehinguid vastavalt nende toimumisele sõltumata sellest, kas sellega seotud raha on laekunud või välja makstud.

Eelarve koostamisel on aluseks võetud „Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses“ kehtestatud eelarve struktuur, millest tulenevalt on eelarve ülesehitus ja liigendus viieosaline:

- põhitegevuse tulud (maksutulud, tulud kaupade ja teenuste müügist, saadavad toetused jooksvateks kuludeks, muud tegevustulud);
- põhitegevuse kulud (antavad toetused jooksvateks kuludeks, personalikulud, majandamiskulud, muud tegevuskulud);
- investeerimistegevus (põhivara müük ja soetus, põhivara soetuseks saadav ja antav sihtfinantseerimine, finantstulud ja –kulud);
- finantseerimistegevus (kohustuste võtmine ja tasumine);
- likviidsete varade muutus (raha ja pangakontode saldo muutus).

Eelarve põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe on **põhitegevuse tulem**. Mida suurem on põhitegevuse tulem, seda suurem on omavalitsuse investeerimisvõimekus. Põhitegevuse tulemi lubatav väärtus aruandeperioodi lõpu seisuga on null või positiivne. Jõelähtme valla prognoositav põhitegevuse tulem aastaks 2024 on **98 000 eurot**.

Eelarve tulem on põhitegevuse tulem miinus investeerimistegevus. Eelarve on tasakaalus, kui eelarve tulem võrdub nulliga. Kui eelarve tulem on positiivne, siis eelarve on ülejäägis; kui eelarve tulem on negatiivne, on eelarve puudujäägis. Jõelähtme valla prognoositav eelarve tulem aastaks 2024 on **-2 005 241 eurot**.

Jõelähtme valla 2024. a koondeelarve

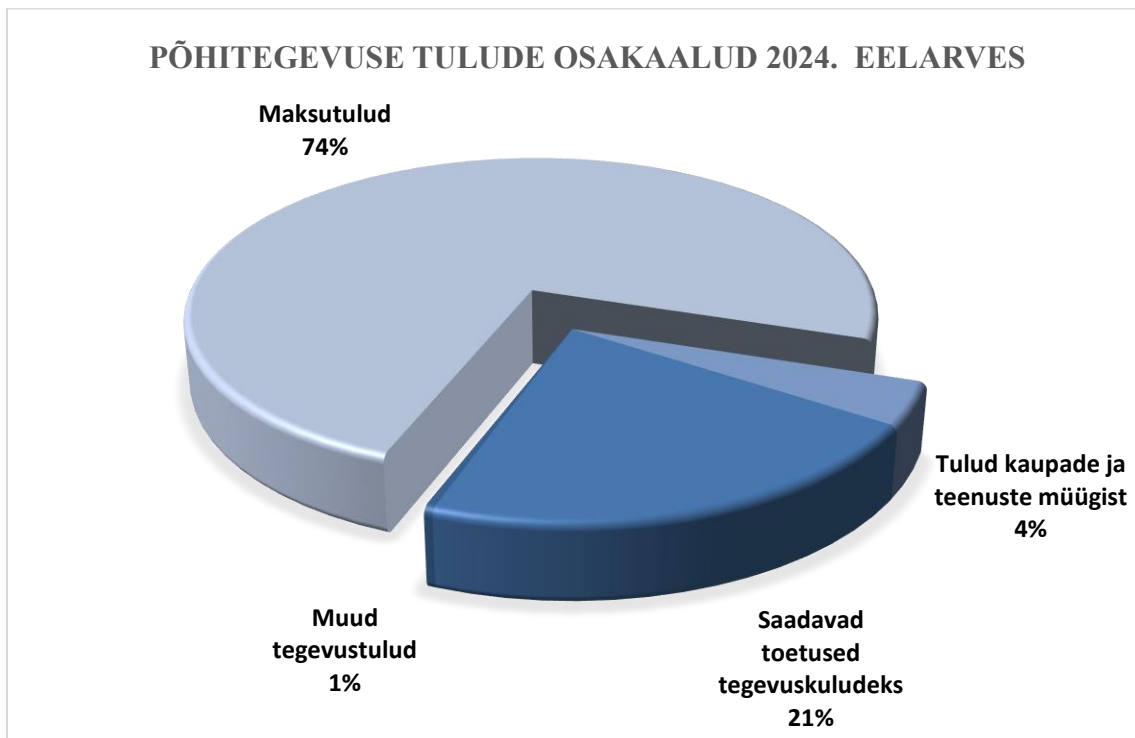
Kirje nimetus		2024. a eelarve
PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU		17 829 897
30	Maksutulud	13 219 074
3000	Füüsilise isiku tulumaks	12 206 074
3030	Maamaks	1 000 000
3044	Reklaamimaks	13 000
32	Tulud kaupade ja teenuste müügist	742 875
320	Riigilõivud	40 000
3220	Tulud haridusalasest tegevusest	457 233
3221	Tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest	18 650
3222	Tulud spordi- ja puhkealasest tegevusest	150
3224	Tulud sotsiaalalalasest tegevusest	16 842
3225	Elamu- ja kommunaaltegevuse tulud	100 000
3233	Üür- ja rent	60 000
3237	Õiguste müük	50 000
35	Saadavad toetused tegevuskuludeks	3 802 948
3500	Sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks	240 109
35201	Toetusfond	3 489 356
35200	Tasandusfond	73 283
352	Muud saadud toetused tegevuskuludeks	200
38	Muud tegevustulud	65 000
3825	Tulud loodusressursside kasutamisest	50 000
3880	Muu tulu (sh trahvid)	10 000
3888	Muud tulud	5 000
PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU		-17 731 897
4	Antavad toetused tegevuskuludeks	-1 784 773
4	Eraldised tegevuskuludeks	-1 784 773
Muud tegevuskulud		-15 947 124
50	Personalikulud	-10 893 787
55	Majandamiskulud	-5 020 029
6	Muud kulud	-33 308
	sh reservfond	-30 000
PÕHITEGEVUSE TULEM		98 000
INVESTEERIMISTEGEVUS KOKKU		-2 103 241
15	Põhivara soetus (-)	-2 074 200
3502	Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	513 600
6550	Finantstulud (+)	3 000
650	Finantskulud (-)	-545 641
EELARVE TULEM (ÜLEJÄÄK (+) / PUUDUJÄÄK (-))		-2 005 241
FINANTSEERIMISTEGEVUS		1 357 590
20.5	Kohustuste võtmine (+)	1 800 000
20.6	Kohustuste tasumine (-)	-442 410
LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS (+ suurenemine, - vähenemine)		-44 392
1001		
NÕUETE JA KOHUSTUSTE SALDO MUUTUS		603 259

PÕHITEGEVUSE TULUD

Jõelähtme valla 2024. a eelarve põhitegevuse tulude kogumahuks on kavandatud **17 829 897 eurot**, suurenemine võrreldes 2023. aasta eelarve tuludega on 3,87%.

Alltoodud tabelis on toodud võrdlusandmed 2022. ja 2023. a oodatavate tulude eelarve ning 2024. aasta eelarve oodatavate põhitegevuse tulude kohta:

Tululiik	2022. aasta tulud		2023. aasta tulude eelarve		2024. aasta tulude eelarve	
	Eurodes	Osakaalu % eelarvest	Eurodes	Osakaalu % eelarvest	Eurodes	Osakaalu % eelarvest
30 Maksutulud	10 537 210,08	68,87	11 983 000,00	69,81	13 219 074,00	74,14
32 Tulud kaupade ja teenuste müügist	696 528,29	4,55	721 500,00	4,20	742 875,00	4,17
35 Saadavad toetused tegevuskuludeks	3 488 251,88	22,80	4 352 478,00	25,36	3 802 948,00	21,33
38 Muud tegevustulud	577 937,41	3,78	108 528,00	0,63	65 000,00	0,36
Põhitegevuse tulud kokku	15 299 927,66	100%	17 165 506,00	100%	17 829 897,00	100%

Joonis 1 Põhitegevuse tulude osakaalud 2024. aasta eelarves

Maksutulud

Põhitegevuse tuludest suurima osakaaluga on maksutulud, mis moodustavad põhitegevuse tuludest 74,14%. Maksutulud koosnevad üksikisiku tulumaksust, maamaksust ja

reklaamimaksust. 2024. aasta eelarvesse on planeeritud maksutulused summas **13 219 074 eurot**, kasv võrreldes 2023. aasta maksutuludega on 10,32%.

Suurima osatähtsusega valla eelarve põhitegevuse tuludest on füüsilise isiku **tulumaks**.

Tulumaksu oodatav laekumine 2023 aastal ja sellele eelnenud kolmel aastal oli järgmine:

aasta	eurodes	tõus võrreldes eelmise aastaga
2020	7 696 404,34	3,56%
2021	8 260 629,20	7,33%
2022	9 516 304,18	15,20%
2023	10 965 000,00	15,22%

Tulumaksuseaduse § 5 lõike 1 järgi laekub maksumaksja elukohajärgsele kohaliku omavalitsuse üksusele 11,96% residentist füüsilise isiku maksustatavast tulust. Maksu arvestab ja kogub täismahus Maksu- ja Tolliamet ning kajastab füüsiliselt isikult saadud tulumaksust osa edasiantava maksuna KOV-le. Maksumaksja elukohana kalendriaastal arvestatakse sama kalendriaasta 1. jaanuari seisuga registrisse kantud elukohta.

Jõelähtme valla 2024. aasta eelarvesse on üksikisiku tulumaksu laekumiseks arvestatud **12 206 074 eurot**, mis teeb võrreldes 2023. aasta laekumisega suurenemise 11,32%.

Maamaks on maa maksustamishinnast lähtuv omandimaks, mis laekub 100% valla eelarvesse.

Maamaksu oodatav laekumine 2023. aastal ja sellele eelnenud kolmel aastal oli järgmine:

aasta	eurodes	tõus võrreldes eelmise aastaga
2020	1 018 502,65	3,05%
2021	986 781,27	-3,11%
2022	1 008 509,73	2,20%
2023	1 005 000,00	-0,35%

2024. aasta eelarvesse on maamaksu planeeritud summas **1 000 000 eurot**.

Reklaamimaksu aluseks on kohalike maksude seaduse alusel vallavolikogu poolt kinnitatud reklaamimaksu kord.

Reklaamimaksu oodatav laekumine 2023. aastal ja sellele eelnenud kolmel aastal oli järgmine:

aasta	eurodes	tõus võrreldes eelmise aastaga
2020	12 177,33	13,49%
2021	8 915,03	-26,79%
2022	12 396,17	39,05%
2023	13 000,00	4,87%

2024. aastal on reklaamimaksu eelarvesse kavandatud summas **13 000 eurot**.

Tulud kaupade ja teenuste müügist

Tulud kaupade ja teenuste müügist moodustavad eelarve põhitegevuse tuludest 4,17%, kokku on planeeritud laekumisi summas **742 875 eurot**.

Riigilõivude tulud laekuvad vastavalt riigilõivuseadusele. Põhilised laekumised on ehitus- ja kasutuslubade väljastamise eest.

Riigilõivu oodatav laekumine 2023. aastal ja sellele eelnenud kolmel aastal oli järgmine:

aasta	eurodes	tõus võrreldes eelmise aastaga
2020	40 621,00	5,14%
2021	48 635,00	19,73%
2022	51 855,00	6,62%
2023	52 000,00	0,28%

2024. aasta eelarvesse on planeeritud tulu riigilõivude laekumisest **40 000 eurot**.

Tulud haridusalasest tegevusest sisaldab lapsevanemate tasu koolieelse lasteasutuse toitlustuskulude katmisel, teistelt omavalitsustelt laekuvaid kohamaksusid koolides, lasteaedades, huvikoolides.

Tulu haridusalasest tegevusest oodatav laekumine 2023. aastal ja sellele eelnenud kolmel aastal oli järgmine:

aasta	eurodes	tõus võrreldes eelmise aastaga
2020	556 803,83	12,68%
2021	483 898,04	-13,09%
2022	444 386,25	-8,17%
2023	462 000,00	3,96%

Jõelähtme vald kinnitab igal aastal munitsipaalkoolide, huvialakoolide ja lasteaedade õpilaskoha arvestusliku maksumuse järgmiseks aastaks, mis on aluseks arvlemisel teiste omavalitsustega. Munitsipaalkoolide osas on tulenevalt põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest kehtestatud 2024. aasta piirsummaks 102 eurot kuus. Vallad ja linnad võivad omavahel kokku leppida ka teisiti.

Jõelähtme valla koolide omatulude laekumised on planeeritud lähtudes koolide poolt esitatud tulude prognoosist, mis koosnevad lapsevanemate osalusest (10.-12. klasside töövihikud) ja personali toitlustamisest laekunud tulust.

Jõelähtme valla koolieelsete lasteasutuste omatulud on planeeritud lähtudes laste arvust ja planeeritavast lapsevanemate osalusest toitlustuskulude katmisel.

2024. aasta eelarvesse on planeeritud tulu haridusalasest tegevusest **457 233 eurot**.

Tulusid kultuuri- ja kunstialasest tegevusest planeeritakse 2024. aasta eelarvesse **18 650 eurot**. Tulud laekuvad Jõelähtme Valla Kultuurikeskuse ja Jõelähtme valla keskraamatukogu tasulistest teenustest.

Tulu kultuuri- ja kunstialasest tegevusest oodatav laekumine 2023. aastal ja sellele eelnenud kolmel aastal oli järgmine:

aasta	eurodes	tõus võrreldes eelmise aastaga
2020	19 713,38	-27,73%
2021	13 406,02	-32,00%
2022	19 715,50	47,06%
2023	18 500,00	-6,17%

Tulusid sotsiaalalalasest tegevusest on 2024. aasta eelarvesse planeeritud **16 842 eurot**. Tulu laekub sotsiaalsihitusega transpordi- ja pesupesemise teenuse osutamisest.

Tulusid elamu- ja kommunaaltegevusest on 2024. aasta eelarvesse planeeritud **100 000 eurot**.

Elamu- ja kommunaaltegevuse all mõistetakse elamute- ja korterite haldamist, hooldamist, kommunaalteenuste osutamist ja ka tulu edasisuunatavatest kommunaalteenustest. Antud tululiigi all kajastatakse valla poolt edasi suunatud kommunaalteenuseid erinevatele asutustele ja isikutele.

Üüri- ja renditulu on 2024. aasta eelarve põhitegevuse tuludesse planeeritud **60 000 eurot**. Tululiik hõlmab nii valla korterite kui ka muu vara üüri- ja renditulu.

Õiguste müügi tulu on 2024. aasta tuludesse planeeritud **50 000 eurot**. Tululiik sisaldab tulu nii hoonestusõiguse kui ka kasutusvalduse eest.

Saadavad toetused tegevuskuludeks

Toetusi tegevuskuludeks planeeritakse Jõelähtme valla 2024. aasta eelarvesse summas **3 802 948 eurot**. Põhitegevuse tuludest moodustavad toetused tegevuskuludeks 21,33%.

Sihtotstarbelisi toetusi tegevuskuludeks on arvestatud summas 240 309 eurot:

- Riigi valimisteenistus, eraldi Euroopa Parlamendi valimistel valimiste korraldamise – 15 000 eurot.
- Riigi Tugiteenuste Keskus, „Hajaasustuse programm“ – 15 000 eurot.
- Harju Maakonnaraamatukogu, toetus raamatukogude tellimusteks riigieelarvest – 10 600 eurot.
- Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet (PRIA), toetused koolipiim ja -puuvilja ostmiseks – 19 600 eurot.
- Keskkonnainvesteeringute Keskus AS, toetus Neeme lasteaia projektile Neeme Mudila laste loodusõpe – 200 eurot.
- Haridus- ja Noorteamet, Kostivere Lasteaia Erasmus+ programmi projekti „Nüüdisaegne õpikäsitlus kui tervikliku arengu alus“ toetus – 37 840 eurot.
- Sotsiaalkindlustusamet, toetus projektile „Isikukeskse erihoolekande teenusmudeli rakendamine kohalikus omavalitsuses“ – 142 069 eurot.

Mittesihotstarbelised toetused eraldatakse kohalikele omavalitsustele „2024. aasta riigieelarve seaduses kohaliku omavalitsuse üksustele määratud tasandus- ja toetusfondi jaotus ning jaotamise ulatus tingimused ja kord“ alusel, vastavalt Vabariigi Valitsuse määrusele. Toetusfondi vahendid on määratud kohalikele omavalitsustele konkreetsete tegevuste katteks: hariduskulude toetus (õpetajate palgad, õpetajate täienduskoolitused, õppevahendite soetus, koolilõuna); koolieelsete lasteasutuste toetuseks, huvitegevuse toetuseks, toimetulekutoetuste väljamaksmiseks; raske ja sügava puudega laste hoiu teenuse toetuseks; rahvastikutoimingute kulude hüvitiseks ning vahendid avalikult kasutatavate kohalike teede hoiuks. 2024. aasta eelarvesse on planeeritud vahendeid toetusfondist 3 489 356 eurot. Tasandusfondi vahenditena laekub 2024. aastal toetus keskkonnatasude muutmise kompensatsiooniks summas 44 877 eurot ja pensionituludelt jaanuaris mitte laekuva tulumaksu osa kompensatsioon summas 28 406 eurot.

Muud tegevustulud

Muude tegevustulude all käsitletakse trahve ja muid varalisi karistusi, ebatavalisi kulusid ning ressursimakse, milleks on maardlate kaevandamisõiguse tasu, laekumised vee erikasutusest ning saastetasud.

Jõelähtme valla 2024. aasta eelarvesse planeeritakse **muid tegevustulusid** summas **65 000 eurot**, mis moodustab põhitegevuse tuludest 0,36 %. Kaevandamisõiguse tasu ja tasu vee erikasutusest on arvestatud summas 50 000 eurot, trahve 10 000 eurot.

PÕHITEGEVUSE KULUD

Kohaliku omavalitsus korralduse seaduse § 6 järgi on kohaliku omavalitsuse ülesanne korraldada vallas elamu- ja kommunaalmajandust, veevarustust, heakorda, valla teede ja tänavate korrashoidu, vallasisest ühistransporti, koolieelsete lasteasutuste, koolide, raamatukogude, kultuurikeskuste ja hooldekodu ning teiste kohalike asutuste ülalpidamist ning korraldama vallas sotsiaalabi ja sotsiaalteenuseid. Vastavalt Jõelähtme valla põhimäärusele koostatakse eelarve põhitegevuse tulude, põhitegevuse kulude, investeerimistegevuse, finantseerimistegevuse ja likviidsete varade muutuse plaani täpsusega. Vallavalitsus liigendab oma korraldusega volikogu poolt vastu võetud eelarve detailsemalt tegevusalade, hallatavate asutuste ja valdkondade ning kontogruppida lõikes.

Arvestuslikult jagunevad Jõelähtme valla 2024. aasta eelarve põhitegevuse kulud järgmisteks tegevusaladeks:

- Üldised valitsussektori teenused;
- Avalik kord ja julgeolek;
- Majandus;
- Keskkonnakaitse;
- Elamu- ja kommunaalmajandus;
- Vaba aeg, kultuur ja religioon;
- Haridus;
- Sotsiaalne kaitse.

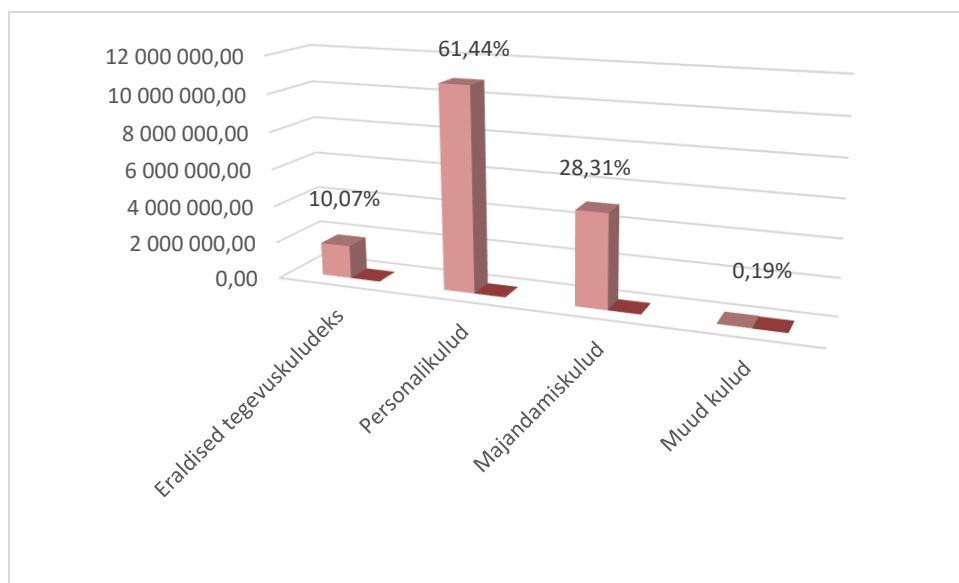
Jõelähtme valla 2024. aasta eelarve põhitegevuse kulude kogumahuks on kavandatud **17 731 897 eurot**, võrreldes 2023. aasta kuludega on arvestatud 3,71%-lise kasvuga.

Kulude eelarves ei kajastu põhivara soetused, antav sihtfinantseering põhivara soetuseks ja tasutud laenuintressid – neid kululiike arvestatakse eelarve III osas investeerimistegevusena. Seega sama tegevusala kulud võivad kajastuda eelarve erinevates osades vastavalt kulu majanduslikule sisule.

Põhitegevuse kulud jagunevad antavateks toetusteks, mis 2024. aasta eelarves moodustavad kuludest 10,07% ja tegevuskuludeks, mis moodustavad 89,93% kogu põhitegevuse kuludest.

Allpool olevas tabelis on toodud andmed 2022. ja 2023. aasta eelarve ning 2024. aasta planeeritud kulude ja osakaalu kohta:

Kululiik		2022 aasta eelarve		2023 aasta eelarve		2024 aasta eelarve	
		Eelarve eurodes	Osakaal %	Eelarve eurodes	Osakaal %	Eelarve eurodes	Osakaal %
4	Eraldised tegevuskuludeks	1 475 427,00	9,87%	1 386 255,00	8,11%	1 784 773,00	10,07%
50	Personalikulud	8 695 002,00	58,17%	10 512 961,00	61,49%	10 893 787,00	61,44%
55	Majandamiskulud	4 734 415,00	31,68%	5 164 756,00	30,21%	5 020 029,00	28,31%
6	Muud kulud	41 469,00	0,28%	33 306,00	0,19%	33 308,00	0,19%
PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU		14 946 313,00	100,00%	17 097 278,00	100,00%	17 731 897,00	100,00%

Joonis 2 Jõelähtme valla 2024. aasta põhitegevuse kulude struktuur

Antavad toetused 2024. aasta eelarvesse on planeeritud summas 1 784 773 eurot. Sotsiaalvaldkonda toetatakse summas 699 400 eurot; haridust summas 677 294 eurot; vaba aega, kultuuri, religiooni summas 307 749 eurot; elamu- ja kommunaalmajandust summas 30 000 eurot, turvalisust summas 25 180 eurot; üldiseid valitsussektori teenuseid summas 45 150 eurot.

Antavad toetused 2024. aastal võrreldes 2023. aasta eelarvega suurenevad 28,75%. Alates 2023.a II poolest kajastatakse hooldusreformi kulusid sotsiaaltoetustena (toetuse saaja on hooldusel olev isik sotsiaalasutuses).

Muud tegevuskulud on planeeritud summas 15 947 124 eurot, millest personalikulud moodustavad 68,31%, majandamiskulud 31,48% ja muud kulud 0,21%.

Kohaliku omavalitsuse ülesannete täitmisel on sarnaselt kogu avalikule sektorile suurim osakaal personalikuludel. 2024. a eelarve projektis on personalikulusid kavandatud summas 10 893 787 eurot, tõus võrreldes 2023. a eelarvega 3,62%. 2024. a personalikulude planeerimisel on arvestatud, et põhipalgad jäävad 2023. a tasemele. Kulude tõusu tingivad riigi poolt kehtestatud palgaalammäära tõus, Loo Lasteaia rühmade arvu suurenemine ja Loo Keskkooli klassikomplektide kasv. Vallavalitsusel on küll reaalne vajadus täiendada tööjõu

värbamiseks ülesannete täitmiseks, mida ei ole võimalik teenuslepingutega lahendada, ennekõike järelevalve ja sotsiaaltööga seotud küsimustes, kuid selleks tuleb antud juhul leida rahalisi vahendeid sisemiste ressursside arvelt ning vajadusel teha selleks struktuuris ümberkorraldusi.

Majandamiskulusid on eelarvesse kavandatud summas 5 020 029 eurot, võrreldes 2023. a eelarvega on vähenemine 2,8%. Põhitegevuse kulude majanduskuludes on arvestatud valdkondade toimimiseks vajalike kulude, kehtivate lepingute ja erinevate õigusaktidega, arvestatud on ka põhjendatud ühekordsete kuludega. Majanduskulude koosseisus on arvestatud ka kasutusest väljas olevate hoonete võimalike lammutusprojektide omaosaluste summadega.

Muude kulude summas 33 308 eurot koosseisus on arvestatud reservfondi eraldatud summa 30 000 eurot.

INVESTEERIMISTEGEVUS

Vastavalt KOFS-ile jaguneb investeerimistegevus järgmisteks osadeks:

- Põhivara müük;
- Põhivara soetus;
- Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine;
- Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine;
- Finantstulud;
- Finantskulud.

Eelarveosa tulem näidatakse kogusummana, planeeritavaks investeerimistegevuse tulemiks on kulu summas **-2 103 241 eurot**.

Põhivara soetuseks on eelarves planeeritud 2 074 200 eurot. Kavandatud investeeringud 2024. aastal:

- Ettevalmistustööd Lõunakarjääri päikesepargi rajamiseks;
- Saha tee 11 ja Jägala-Joa piirkonna detailplaneeringud;
- teenindusmaja perearstide ruumides helikindla vaheseina ehitamine;
- teenindusmaja elektrisüsteemi renoveerimine;
- Loo aleviku uue ringristmiku videosüsteemi ehitamine;
- Iru küla tuletõrjemahuti soetus ja paigaldamine;
- „Kaasav eelarve 2023“ investeering;
- Neeme spordimaja projekteerimine;
- Jägala-Joa puhkeala infopunkti ehitamine;
- Loo staadioni murukatte vahetus;
- Kostivere mõisa piksekaitse paigaldamine;
- Kostivere lasteaia uue soojasõlme ehitamine;
- Neeme koolihoone vana osa energiatõhusamaks muutmise projekteerimine;
- Saviranna tee kergliiklustee projekteerimine;
- valla teede pindamine;
- Saha kabeli parkla arheoloogilised uuringud;

- Erma tee (Liivamäe küla) projekteerimine;
- Kostivere kooli sissesõidu ehitamine;
- Neeme parkla ehitamine;
- Ihasalu sadamahoone veetrassi ehitamine;
- Ajataguse tee, Neeme, valgustuse ehitamine;
- Ihasalu piirkonnas naatriumlampide asendus LED-lampidega;
- sotsiaalmaja küttesüsteemi ehitamine;
- sotsiaalmaja kanalisatsiooni ehitamine.

Põhivara soetuseks planeeritud saadav sihtfinantseerimine on kokku 513 600 eurot. Toetusena on arvestatud:

- Ettevõtete toetus Loo staadioni murukatte renoveerimiseks – 213 600 eurot;

- Riigi Tugiteenuste Keskuse toetust projektile „Jägala-Joa puhkeala infopunkt“ – 300 000 eurot.

Finantskuludena on planeeritud laenuintresside tasumine summas 545 641 eurot.

FINANTSEERIMISTEGEVUS

KOFSi alusel kuuluvad finantseerimistegevuse eelarveosa koosseisu laenude võtmine, võlakirjade emiteerimine, kapitalirendi- ja faktooringkohustuste võtmine, kohustuste võtmine teenuste kontsessioonikokkulepete alusel ning võetud laenude tagasimaksmine, kapitalirendi- ja faktooringkohustuste täitmine, emiteeritud võlakirjade lunastamine ja tagasimaksed teenuste kontsessioonikokkulepete alusel. Finantseerimistegevuse kogusumma on üks komponent eelarve ülejäägi ja puudujäägi arvestamisel.

2023. aastal sõlmiti SEB Pangaga laenuleping summas 4 700 000 eurot. Seisuga 31.12.2023 jääb välja võtmata 1 800 000 eurot. Välja võtmata osa on kavandatud kasutusse võtta investeringute katteks 2024. aastal ning eelarves kajastatakse kohustuste võtmisena.

Kohustuste tasumise all kajastatakse olemasolevate laenude tagasimakseid 2024. aastal summas 442 410 eurot.

LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS

KOFSi alusel kuuluvad likviidsete varade muutuse eelarveosa koosseisu raha ja pangakontode saldo muutus, rahaturu- ja intressifondide aktsiate või osakute saldo muutus ning soetatud võlakirjade saldo muutus. Kohalikel omavalitsustel võib olla pangadeposiite ja väärtpabereid, mida käsitletakse seaduse kohaselt likviidsete varadena, kui neid saab vahetada suhteliselt lühikese ajaperioodi jooksul raha vastu ja neil puudub oluline turuväärtuse muutuse risk. Kohaliku omavalitsuse üksuse osalusi, muid aktsiaid ja osasid, nende väärtpaberite soetust ja müüki kajastatakse investeerimistegevuse eelarveosas.

Likviidsete varade saldo suurenemine kajastatakse eelarves plussiga, saldo vähenemine kajastatakse miinusega. Sarnaselt investeerimis- ja finantseerimistegevuse tulemite kajastamisele on vastav regulatsioon vajalik eelarve ülejäägi või puudujäägi arvestamiseks.

Likviidsete varade jääk summas 44 392 eurot on suunatud 2024. a eelarves kulude katteks.

NÕUETE JA KOHUSTUSTE SALDO MUUTUS

Kohustuse saldo muutus on arvestatud summas 116 741 eurot. Võlaõigusliku kokkuleppe alusel tuleb tasuta hüvitis, kokkulepe on sõlmitud OÜ'ga Starhill kasutusvalduse lõpetamise kohta.

Nõuete saldo muutusena kajastub Riigi Tugiteenuste Keskuse toetus projektile „Kostivere noortekeskuse ja päästehoone ehitus“ summas 7 200 000 eurot.

NETOVÕLAKOORMUS

Netovõlakoormuse arvutamisel lähtutakse KOFS § 34 lõikest 3.

Seaduse kohaselt on netovõlakoormus laenukohustiste ja likviidsete varade vahe aruandeaasta lõpu seisuga. Võlakoormuse arvestamisel lähtutakse netoarvestuse põhimõttest, et suuremas summas likviidsete vahendite olemasolul saaks omavalitsusüksustele võimaldada suuremas summas kohustiste võtmist. Netovõlakoormuse arvestuses võetakse arvesse erinevaid võlakohustised, sh võetud laenud, kapitalirendi- ja faktooringukohustised, emiteeritud võlakirjad, tasumise tähtajaks täitmata jäänud kohustised, tagastamisele kuuluvad sihtfinantseerimisena ja kaasfinantseerimisena saadud ettemaksed, pikaajalised võlad tarnijatele, teenuste kontsessioonikokkulepetest tekkivad kohustised ja muud pikaajalised kohustised, mis nõuavad tulevikus rahast loobumist.

Netovõlakoormus võib aruandeaasta lõpul ulatuda aruandeaasta kuuekordse põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vaheni, kuid ei tohi ületada sama aruandeaasta põhitegevuse tulude summat. Kui vahe on väiksem kui 60% vastava aruandeaasta põhitegevuse tulud, võib netovõlakoormus ulatuda kuni 60% vastava aruandeaasta põhitegevuse tuludest. Seadus kehtestab netovõlakoormuse ülemmäära, mis sõltub omafinantseerimise võimekusest. Eriolukorrast lähtuvalt oli 2020-2021 netovõlakoormuse ülempiir 80% põhitegevuse tuludest. Valitsus otsustas kohaliku omavalitsuste võlakoormuse 80%-st piiri pikendada 2024. aasta lõpuni. Sealt edasi, aastatel 2025-2028, ülempiir väheneks järk-järgult sujuvalt 5% võrra aastas.

Tavapärased ei realiseeru kõik planeeritud investeeringud täies mahus, kuna ajaliselt mahukate hangete, projekteerimiste ja muude ettevalmistuste tõttu ei ole võimalik täpselt planeerida objektide ehitamise alguse ja lõputähtaegu. Sellest tulenevalt võib olla tegelik laenukoormus ja netovõlakoormus oluliselt väiksem eelarves planeeritust.

Netovõlakoormuse näitajad:

	seisuga 31.12.2023	seisuga 31.12.2024
Põhitegevuse tulud	17 165 506	17 829 897
Võlakohustised kokku	10 344 714	11 661 792
Netovõlakoormus (eurodes)	10 280 788	11 617 400
Netovõlakoormus (%)	59,9	65,2

Koostas: Terje Linder, finantsjuht

08.11.2023